

A° ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szeredán 6. Február. 1788.

Hól-van Bakhus ? ?

Ujsan ! ne-költsétek-fel , had alugyék , a' mig
 R jobban meg-virrad ; mert ez a' régi Pogányok'
 eszem iszom préda Istene , a' maga (nem mondom
 bolondságos ;) mulattságos tisztelőivel 4 hetek és 3
 napok alatt tartatott innepén szüntelen részegségben
 és álmatlan gyönyörűségekben töltvén idejét , Kra-
 pulában fekszik. Ma vala nála a' Doktor , ki már
 ennek régi szokásban lévő nyavallyáihoz jól értvén ,
 aluva verő erejét meg-sem tapogotván , edgy kis 'feb-
 beli könyvetskéből edgy szakadozni kezdett Récep-

ret hagyja nála, mely-szerént 6 hetek és 4 napok alatt, a' recidivának fokkal terhefőbb rettentései alatt, keményen tiltatik, hogy minden gyomrat nehezítő firos eledelektől magát tartoztatván, szarvatosan barmok husával éljen, Miért szarvatosan barmok husával? Ennek a' Krapula gyógyításban titkos ereje vagyon. Hát borotskát vajon szabad lefeszé ez alatt innya? Ez a' szőlő tökének leve, mely hathatos erejű és nagy dőlgeknek ábrázaloja: a' Bakhús Doktora-is ezt szeretvén, erről semmi szó nincs a' Réceptben. Had alügyék hát mig jobban megvirrad!! Azon-kivül-is már fokok előtt kedves Innepei meg-szüntenek, fok arany és ezüst orák ő általa a' Normális-oskolában (ennek nevezik némelyek a' zállagló házokat) minden pertzegés-nélkül böjtelnek mind addig, mig ezeknek kellete-felett költött Uraik a' magok vigasságbéli hibájókért önként penitentiát nem tartanak. El-töltt a' Fársáng!! A' melly leg-szebb virágjokban lévő Ifjak ezen alkalmatossággal leg-drágább életeket önként el-prédálták, vagy legalább edgy-néhány unalmos esztendőekkel meg-rövidítették, azoknak példájok jobb Fársángot kíván a' mi E. Olvasóinknak. — De hadjúk-el Bakhust, hadjúk-el a' rendetlen mulattságot.

A' rendes és mértékletes mulattság, öröm, tántz és vigasság az életet fen-tartó és könnyebbitő vér-ujjító eszközök között edgy: szükséges és hasznos. Látsuk azért az 1788-dik esztendőben leg-örvendetesebb és a' két-fejű Sas szárnyai alatt leg-nevezetesebb mulattságot Bétsben. —

Januáriusnak utolsó napján Tsötörtökre virradolog, a' F. Udvari tántzaló nagy Palotában (Redoute) nem felettébb fok ugyan, de igen vállagatott Nép gyűlvén öszve, a' fok álortzás Nép között edgy tal-

talpig Magyar-köntösben öltözött ifjú Magyar Ur is megjelenik; buza-virág-szin mentében, nadrágban, verefs övvel derekához szoritott dalmányban, szép kalpag fejében, mellyett edgy drága kotsoktol bokréta ékesít vala, lábain pedig ezüst farkantyus tizimák valának. Ki lehetne e' kedves öltezett alatt, az álortza, mely alá magát rejtette vala, nem engedé ki-talni: noha külső tekintetére nézve edgy nagy léleknél egyebet nem képzelhetnek vala alatta. Karján vezetett edgy ékes Magyar-köntösű aszszony-ságot; kin edgy drága verefs atlatzból készült Magyar-mentétske villogott, 's alatta edgy szép állású kifs lájbi három forú appro gombokra, kék szaknyája és edgy díszes Lengyel-sapkája fejében. A' Nép bámulásokra azonnal öszve-todúlt, 's a' merre léptek arra ágoskodtak. Le-ülnek, 's azonnal körül veszik. Mind ketten álortzójokat le-tézik, 's a' körül állók tsak el-hülének, midőn *Ferentz Fő-Hertzeget Würtembergi Ersébet* H. aszszony Hitefsével szemlélék. Tántzra kerekedvén a' Hertzeg, a' Gen. G. *Kollonits* Ur nagyobbik Kis-aszszonyát meg-tántzoltatá. Végre négyes Kantra-tántzot kezdének, mely e' 8 személyekből állott: *Ersébet Fő-Hertzegné*, és a' nevezett Magyar Gróf *Kollonits* Ur 3 Kis-aszszonyai: az-után *Ferentz Fő-Hertzeg*, Koronánk' öröze *G. Keglevits*, kik Gen. G. *Pálfi János* Ur ő E* nagyobbik Urfia váltott-fel, (mivel már 10-dik esztendeje, hogy a' tántzról le-mondott) *Ausperg* és *Kévenhiller* Grófok. Az az öröm és vigasztalás, mellyel a' Nép ezen két fő-tántzáló személyeket nézte, ki-mondhatatlan! Mely igen illet legyen mind kettejekre a' Magyar ruha le-irhatatlan! A' Bétsiek meg-vallották közönségesen, hogy semmi-féle öltezet kedvesebben nem állott rajtok. Mely örömmel fo-

godná Hazánk e' Fő - Hertzegét Hazafi köntösünkben!!! Tsak edgy születet Magyar tudhattja mitso-da nagy gyönyörüséget érez, midõn vagy Fejedelmét, vagy fő Rendjeit nemzeti szivvel és öltezetben láthattya. Egész Europa vidám ábrázottal tekingeti a' Magyar öltezetet. Frantzia, Muszka, Pruszizus, Dánia 's a' t. Országok fegyveres népjeiknek nagy részét Magyar köntösbe ölteztetik, és sok fő Anglus Uraságok, midõn Hazánkot meg-látogották, egész Magyar öltezeteket vittenek magokkal Hazájokba, 's annyira betsüllik mind Nemzetünket, mind köntösünket, hogy a' született Magyar maga magát és köntösét nem láttatik annyira betsülni. —

Minden-féle belõ és külsõ Tudositások.

A' F. Monárkha már edgy-néhány napoktól fogva egészségbéli változását érzi, ábrázattyanak edgyik része meg-vagyon dagadva; de azonban a' maga éjjeli nappali szorgalmatofságaiban szünetlen. — Három rendben indúltanak vala el az õ Felsége Tábori magános készületei, Lovai és szekerei. Az elsõ rendbéli 30-dik Jan. a' második 31-dikben, az utolsó 1. Februáriusban. A' Lovaknak számát már irtúk vala. Minden 3 ló mellett 2. Legény vagyon; kiknek honapi fizetésekön kívül minden napra 45 kr. fizetések vagyon. Ezek minden nap mennek 3 mért földet és 3-dikon nyugofznak, mig nem Futokra érkeznek. Ezen F. Tsászári Tábori különös készületeknek fő Gondvifelője a' N. M. Testörzõ feregbéli Kapitány Soki, ki maga-is szünetlen ezekkel vagyon, és minden ennek kezén mégyen keresztül, a' mi ezek' szükségek' ki-potolását illeti. Futokan ezen Tábori készület 3 részre oszlik; u. m. edgyik része

Szem-

Szemlinben, a' másik Péterváradon a' 3-dik Bakovinában léfzen, hogy a' F. Monárkha akár hól megfordulván maga kézfz Tábori kézfületére találhasan. — A' N. M. K. Testörzök fergéből a' Táborhoz mentek helyyett 5 rendkivül-való Kurirok választottanak a' héten u. m. Schott, Koller, Vass, Kozma és Revitzki Hadnagy Urak. — Azokan a' már ez előtt ki-rendelt napkeleti nyelveket tudó Talmátsokon kívül még 12 más Talmátsokat vettek a' F. Ts. és K. Tábor mellé 1500, 2000, 2500, és 3000 forint esztendei fizetés mellett, olly fel-tétellel, hogy Februáriusnak végéig ki-ki a' ezek közzül a' maga ki-rendelt helyyén légyen, mi-dön a' Monárkha maga-is a' Tábornál fog meg-jeleni. — A' jövő héten 400 első nagyságú ágyuk indúlnak-le Bétsből, mellyeknek vonásokra 1000 lovak állanak készen. Azok közé a' Rékluták közé, a' kiket Béts-várossa ad, és a' kik közzül minden héten a' Város 120-at állitt-ki, mig a' kerek summa ki-telik, edgy idegen sem vétettetik-bé, hanem mind Bétsi finak kelletik lenni. — Itten megint 3 Verbúnk állott-fel, és ő Felsége a' mértéket annyira meg-kifsebbitette, hogy ha tsak egészséges ép kéz láb ember valaki most a' *Márs Záfzloja* alá könnyön bé-esküdhetik. — — — — —
— — — — —
— — (A' többi a' rostába maradott.) — —
— — — — — Ugyan ezen levelekből értjük, hogy 200-ezer emberből álló F. Ts. és K. Tábornak 2-dik Mártziusra a' Török széleken olly talpon kelletik öfzve gyúlve lenni, hogy — ha szükség kívánnya munkához kezdhesenek. — Némelly Levelek azon nevezetes tudositással kezdették vala a' Fársángot, hogy 1. Februáriustól fog-

va a' Baváriai Palatinátusban minden-felé Verbunkak fognának edgyfzeriben fel-állani. Ennek az okát tudni kívánok azt todták vala ezen hirhez, hogy a' mi F. Monárkhánknak kívánnának 12-ezer főből álló Sergett adni 'foldra, olly fel-tétel alatt, hogy ezek a' Táborba ne-vitefsenek, hanem tsak a' belső őri-zeten álljanak; de mi még erről semmi bizonyost nem mondhatunk. Ezerek 's meg ezerek az Euro-pai; de kivált az Austria, Muszka és Török hadi-környülállásokról jött tudosittások, mellyeket már nem tsak olvasni, hanem halgatniis unalmasnak tart-hatnak némelleyek; azért rövideden tsak ezt írjuk: az ajtó előtt a' háború, a' *Testedárt*-is a' Divány hiva-toljától meg-fosztatta; minthogy, mint okos ember, békefséget javaslott.

Bukkovinából Csernovitzból 22-dik. „Hertzeg Ko-búrg induló félben vagyon a' Magyar-országgi Táborhor, hogy ottan hadi Tanátsosi Hivataljához kezdhefsen, kinek helyében némelleyek Hertzeg *Liktenstáint*, má-fok pedig ama Vitéz Muszka Fő-Vezért *Román-zot* várják; ki az Hires Khotzim Várától 19 Re-gementből álló Táborával tsak 9 oránnyi földre fe-küszik, olly tzéllal, hogy nyoltz napok alatt hátot ad-jon és magát az említett Armádiával edgybe-kaptsolja. Ezen tzélnak el-érésére minden nap közelebb közelebb nyomúl a' Határ-szélhez a' mi Népünk-is —, melly fzüntelen készen várja az indulásra-való parantsolatott. A' Kardok ugy ki-élesítetttek, hogy minden szifze-gés-nélkül meg-lehet velek a' borzokos szakállú Tö-rököket beretválni. Minden órán bé-fognak még 19 Batalionok érkezni, mellyeknek innen 16-dik Januáriusban Magyar-ország-felé ki-indúlt Rege-ment ada helyet a' Téli-szállásra. 8-tzad napja, hogy Csernovitztól fél-oránnyira edgy *Zutska* nevü falu-

falunál a' Pruth - vize mellett edgy 4000 emberre való Sántzot kezdettenek ásni, mellyen minden nap 1400 fegyveres Nép dolgozván, harmad negyed nap alatt tökéletességre fog vitetödni. — A' Bukaresti F. Tsászári és K. Consul B. Metzpurg Urnak Csernovitzban lejendö meg-érkezése az eddig kétségben való Békeféség' fel-bomlásának bizonyos jele. A' Zászyban eddig mulatott Követség Titoknakja is a pakoláshat kezdett; mert már a' Törökök sem tartják tréfának a' dolgot, hanem számosan jönnek Khotzim és Bender Várának oltalmozására, melly miatt a' Moldovai Nép annyira meg-rémült, hogy számtalan falukban nintsen ki fel-menjen az Innep - napra, 's népesebbek az erdök fok helyeken az Hellységeknel.

Pölgári dolgok ugyan innen. „Tsak eszten-deje, hogy az Uralkodó Felség Bukkovinában a' Katonai igazgatokat 21 Pölgári Tiszt-vifelökkel felterélte, már-is közzülök háromnak ki-ütötte hamvas fazakokat lábok alól az Halál, kilentznek pedig érdemeire tekintvén a' kegyelmes Udvar nagyobb darab kenyeret ada kezekbe. Ez utólsok között, magát idegen földön szerentse próbálásra ajánlott Magyar Szabó László Ur-is a' Csernovitzi Törvény-szék mellett Titoknaki hivatallal tisztelteté-meg. Lám hogy meg-él a' Kösziklán-is a' Magyar! ! — Parantsolatote vettenek minden Archivanok és Kints-tartó-házok, hogy minden orán készen légyenek az Országnak belsöbbs részére-való indulásra; mellyből azt lehet ki-hozni, hogy a' követkendö szomorú Játék' Théátrumának Bukovina-is részese fog-lenni.

NB. A' múlt honapi Berlini Levelekben olvassunk a' többi között edgy ilyen homlok-irást: *Az új Jerusálem e' földén, az az: ollyon Tárfaságok fele-*

felesen találtatnak Európában, mellyek Svédénborgnek Szent-irásról való tudományát bé-vették és terjesztik. Ezen Svédénborg tudományát követő *Theologusok* Londonban-is felesen vagynak; kik Typográfiát állítottanak-fel, és a' magok Typográfiájában ennek munkáit és hátra-hagyott Kéz-irásait nyomtattatták. Azt veti az író ezen tudósításnak utánna, hogy ő a' következő századnak vége felé hatsak harmad napig-is szeretné élni. — Jafsiban a' Törököknek edgy 50-ezer népre-való teli élés-házok a' múlt hónapban minden oltalmazhatás nélkül 3 egész napokig ége; mely hirrel a' Hertzeg Koburg Adjutántja jött vala leg-ottan Bétsbe.

Közép-Szólnak Vármegyében Kis-faluban két gyermek szántogatván a' mezőn, edgy veremre akadtak, mellyben talált az eke fel-vetni (a' mint mondatik) 12. fontnyi régi Ezüst Mónétákat: mellyeket a' Nagy-Bányai Pénzverő Officiumhoz bé-adtak, a' honnan a' Parasztok-is jó 3-ad réizeket kaptak. — Ismét Alsó Szopron, a' későn szántogatók edgy Puska-tsőt találtak a' Mezőben fel-fordított barázdában, mellynek hossza két közönséges arasz; vastagsága, mint edgy ember lába, juka, mint edgy dió az hová férhet, nyom 75 fontot. Vékonyon a' rosda miatt ezen irás láttzik rájta *Básta*. —

A' Magyar-országai és Erdélyi széleken fekvő Oláh Katonák Tábora köntösbe öltetettnek, és tsatázó lábra állittatnak, hogy minden órán mozdittathassanak. 2. Osztály Székely Huszár utban vagyon Bukovina-felé,